MARKA
DOĞU MARMARA
KALKINMA AJANSI

Girişimci Çocuk Atölyesi Eğitim Değerlendirme Raporu

HAZİRAN 2016

Hazırlayan: Merve Çalhan/PPKB

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ 3
2. NEDEN ÇOCUK GİRİŞİMCİLİĞİ EĞİTİMİ? 3
3. EĞİTİMİN İÇERİĞİ 4
4. EĞİTİM DEĞERLENDİRME ANKETİ 6

1. GİRİŞ

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı, çocukların girişimcilik potansiyellerini ortaya çıkarmak, girişimci düşünceleri küçük yaşlarda oluşmasına katkı sağlamak, çocukları girişimcilik hakkında bilinçlendirebilmek ve girişimcilik eko sistemine katkı sağlamak amacı ile Kocaeli Sanayi Odası'nda 13-17 Haziran 2016 tarihleri arasında "Girişimci Çocuk Atölyesi" adlı önemli bir eğitim programı düzenlemiştir. Programa katılacak olan 8-12 yaş grubunda yer alan çocuklar İl Milli Eğitim Müdürlüğü koordinasyonunda Derince, İzmit ve Kartepe ilçelerinde yer alan 15 okuldan seçilmiştir. Ders anlatımı ve eğitici oyunlarla yürütülen ve sonunda katılımcıların bir iş fikri yarattığı atölye, toplamda 36 saat sürmekte ve 3 etapta gerçekleşmektedir. Atölye çalışmalarının özet bilgisi aşağıdaki gibidir;

1. Etap: Oryantasyon, Yaratıcı potansiyeli açığa çıkartma ve Yenilik yapma

2. Etap: İhtiyaç – ekonomi – para ve İşletme işletme işlevleri

3. Etap: Girişimcilik türleri, iş planı oluşturma ve iş fikrinin projelendirilmesi

Girişimciliğin çocuk yaşlarda aşılanmasına yapılan vurguyla çocuklara yönelik; girişimcilik temel bilgilerinin paylaşıldığı, oryantasyon programlarının gerçekleştirildiği, iş planı eğitimi ve proje pazarının yer aldığı 'Girişimci Çocuk Atölyesi' Kocaeli'de ilk kez gerçekleştirilmiştir. Eğitim programı kapsamında girişimciliğin prensipleri, başarılı bir girişimcide olması gereken özellikler, sürdürülebilir iş fikri geliştirme modelleri, finansal sistemin temel prensiplerine giriş ve pazarlama stratejileri gibi konular çocukların girişimci bir zeka geliştirmelerine yardımcı olmak ve uzun vaadede kariyer geliştirme planlarına katkı sağlamak amacıyla çocuklara aktarılmıştır. Eğitim sonucunda çocuklar tarafından oluşturulan girişimcilik projeleri Kocaeli Symbol AVM'de sergilenmiştir. Böylece çocukların eğitim boyunca öğrendikleri bilgilerin aktarıldığı ve kamuoyuyla paylaşıldığı bir platform oluşturularak gerçekleştirilen eğitim programının tanıtımı yapılmıştır.

2. NEDEN ÇOCUK GİRİŞİMCİLİĞİ EĞİTİMİ?

✓ *Çocukların kendileri ve içinde bulundukları toplum için pozitif ekonomik çıktılar oluşturmalarına yarımcı olmak*

a. Çocukların gerçek dünyaya ililşkin becerileri öğrenmeye ihtiyaçları vardır. Çocukların girişimci bir zekaya sahip olabilmeleri, kendi iş fikirlerini geliştirebilmeleri, finansal kararlar alabilmeleri ve problem çözme aşamasında eleştirel zekaya sahip olabilmeleri için çocuk girişimciliği eğitimleri önemlidir.

b. Okullar çocukları girişimcilik fikriyle olan bağlantılarını kurabilen bir köprü görevi üstlenmelidir.

c. Eğitimcilerin çocukların kariyer planlarının şekillendirmelerinde kullanabilecekleri etkili araçlara ihtiyaçları vardır.

d. Girişimcilik eğitimi, çocukların 21. Yüzyıl becerilerini geliştirmeleri geleceklerinin şekillendirilmesi açısından önemlidir. Gerçek hayatta karşılaştıkları problemlerin çözmelerine yardımcı olmak, inovasyona, işbirliğine, müzakare süreçlerini geliştirmek ve yönlendirmeyi öğrenmek için erken yaşta verilen girişimcilik eğitimleri önem arz etmektedir.

e. Geleceğe ilişkin algılarının en doğru şekilde şekillendirmek ve çocukların kendi gelecek planlarını kurgulamada aktif rol üstlenmeleri açısından girişimcilik önemlidir.

3. EĞİTİMİN İÇERİĞİ

1. gün:

Önyargıları kırma ile ilgili oryantasyon programı düzenlenmiştir. İş fikri, iş kurma süreçleri, iş fikri seçilme nedeni, iş fikir ortakları, müşterinin tanımlanması, müşteriye ulaşma fikirleri, üretim süreçlerinin ve insan gücünün tanımlanması konuları konuşulmuştur.

2. gün:

İş fikirleri taslağı hazırlanmaya başlanmıştır. Teknolojinin tarihsel özeti ve insan hayatını kolaylaştırmadaki rolü katılımcılara aktarılmıştır. Teknoloji kavramının zaman içindeki dönüşümü rekabetin ortaya çıkışı paralelinde anlatılmıştır (Sanayi Devrimi, 2. Dünya Savaşı ve bilgi ekonomisine geçiş). Hizmetler ve mallar arasındaki ana ayrım, hizmetlerin ve malların ana girdileri aktarılmış ve üretim süreci videoları gösterilmiştir (Reno firmasının 1970 ve günümüzdeki otomasyon sistemini karşılaştıran videolar katılımcılara izletilmiştir).

İşletmenin finansmandan muhasebeye kadar olan temel işlevleri anlatılmıştır. Hammadde, mamul, yarı mamul kavramları açıklanmıştır ve tedarik zinciri analizi anlatılmıştır. Katılımcılardan tasarladıkları ürünler için tedarik zinciri aşamalarını oyun hamurlarıyla oluşturmaları istenmiştir.

3. gün:

Müşteri, kar, ürün ve fiyat kavramları anlatılmıştır. Pazarlama kavramının aşamaları ve pazar araştırması kavramına giriş yapılmıştır. Satış miktarı ve zamanın ürün geliştirme üzerine etkileri tartışılmıştır. Pazarlama karmasının iletişim halkası olan tutundurma kavramı üzerinde durulmuştur. Turundurma karmasını oluşturan ‘reklam’, ‘halkla ilişkiler’, ‘kişisel satış’ ve ‘satış geliştirme’ elemanları üzerinde durulmuştur. ‘Algı’ noktasından ‘beklenti’ noktasına geçerken girişimcilerin amaçlarının neler olması gerektiği anlatılmıştır. Bu aşamada, kurum kültürünün geliştirilmesi, marka değer yaratmak, sürdürülebilirlik, sosyal sorumluluk, dijitalleşme ve görselleştirme (logo) üzerinde durulmuştur.

4. gün:

Pazarlamada 4P kavramının önemi anlatılmış ve ‘product’ (ürün), ‘price’ (fiyat), ‘place’ (yer) ve ‘promotion’ (tutundurma) kavramlarından oluşan 4P’nin açılımı üzerinde durulmuştur. Ürün dağıtım araçlarından olan distribütör, toptancı, yarı toptancı ve parakendeci kavramları satış geliştirme ekseninde anlatılmıştır.

5. gün:

İşletmenin ne olduğu ve işlevleri üzerinde durulmuştur. İşletmenin temel işlevleri arasında yer alan ‘üretim’, ‘pazarlama’, ‘muhasebe’, ‘finansman’ ve ‘yönetim’ kavramları anlatılmıştır. Yönetim ve yönetim faaliyetlerinin işlevleri tanımlanmıştır. Bu kapsamda ‘planlama’, ‘örgütleme’, ‘yöneltme’, ‘eşgüdümleme’ ve ‘kontrol’ kavramları açıklanmıştır. Kontrol ve standart kavramları tanımlanmasıyla eğitim programı sona ermiştir. Eğitimin son günü, eğitime katılan çocuklar beş günün sonunda edindikleri bilgiler ışığında kendi projelerini geliştirip künyelerini hazırlamışlar ve geliştirdikleri projeleri çizerek tasvir etmişlerdir. Hazırlanan projeler Kocaeli Symbol AVM’de sergilenerek öğrenci velileri ve kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Şekil 1. Tedarik Zinciri Oluşturma Çalışmaları

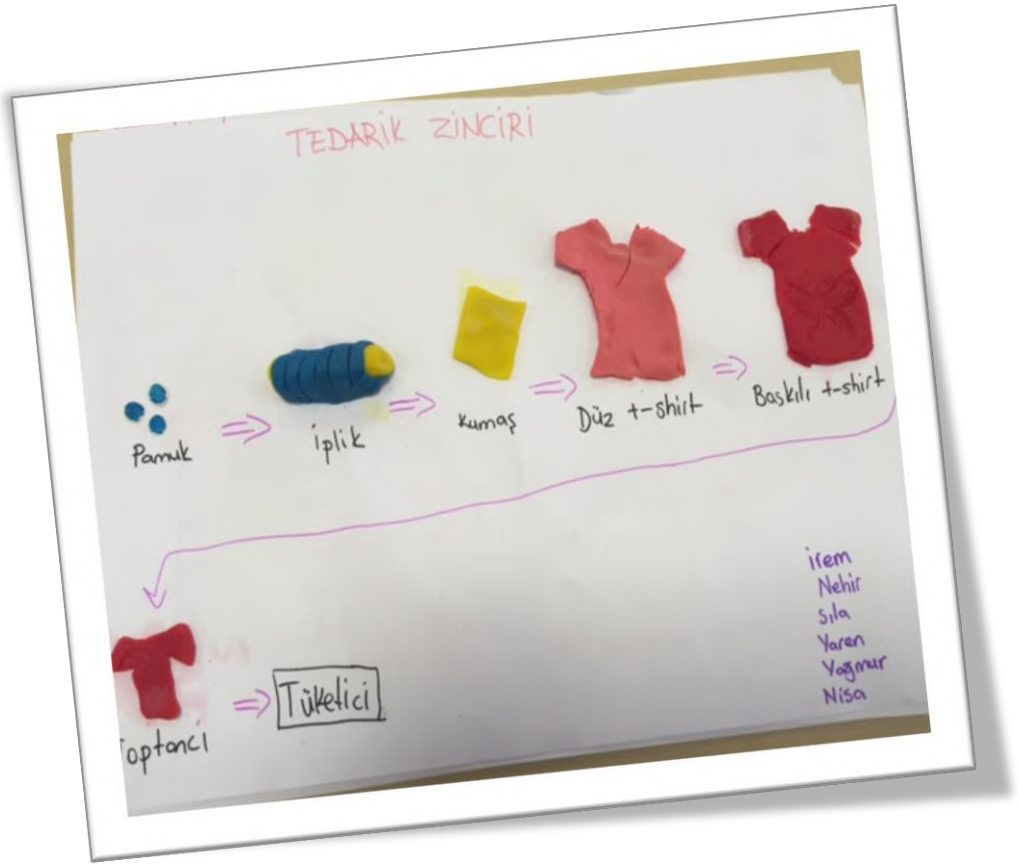

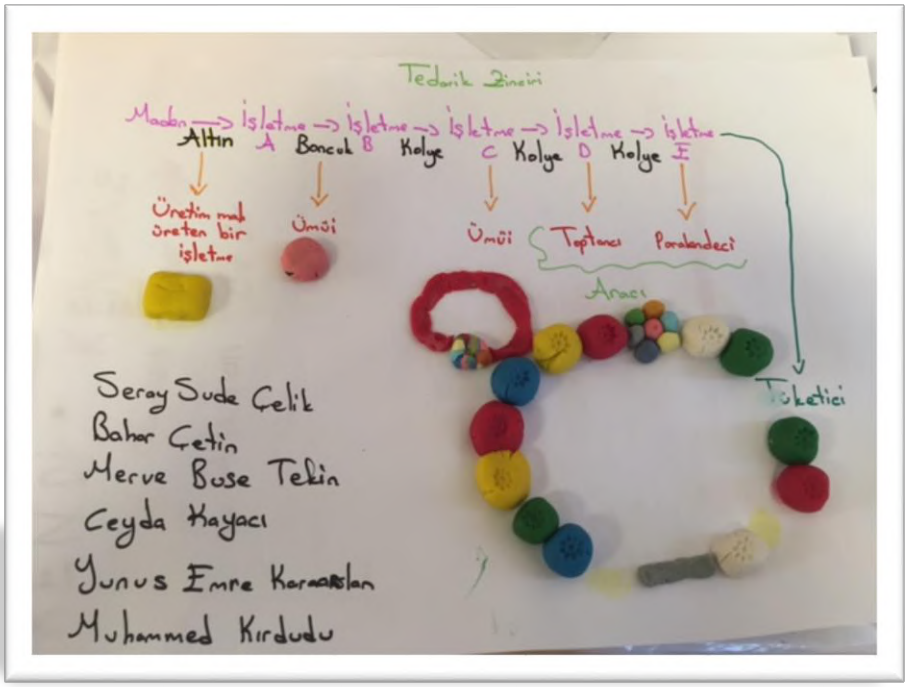

4. EĞİTİM DEĞERLENDİRME ANKETİ

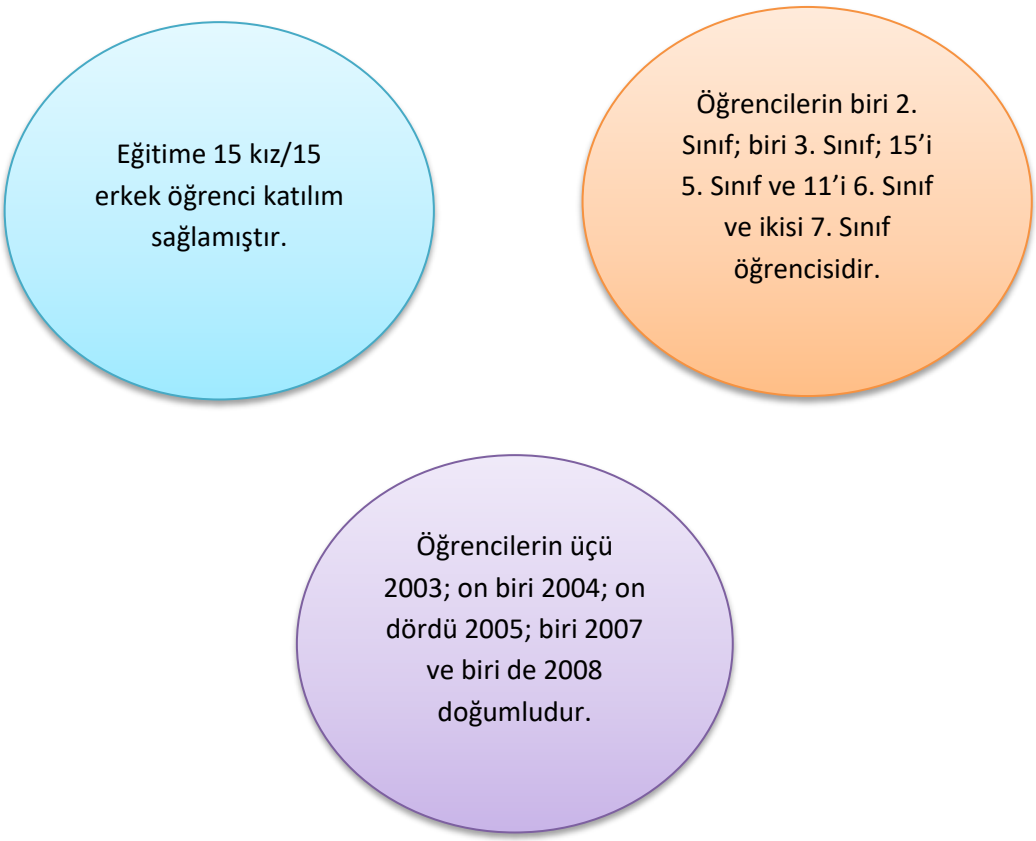

4.1. Eğitimden Öğrendiklerim

Katılımcılardan bu bölümde eğitimden öğrendiklerini kısaca anlatan bir paragraf yazamaları istenmiştir. Verilen cevaplar değerlendirildiğinde girişimciliğin ne olduğu, iş kurarken karşılaşılabilecek temel zorluklar, tedarik zinciri, satış geliştirme, iletişim, dayanışma, planlama, işletme, pazar araştırması, pazarlama, iş planı, iş fikri geliştirme, ürün tasarımı, maliyet, muhasebe, finansman, yöneltme, eşgüdümleme, kontrol, 4P, ekonomi, rekabet ve halkla ilişkiler en çok belirtilen kavramlar arasında yer almaktadır.

2004 Doğumlu, Erkek Öğrenci

"Zamanın paraya eşit olduğunu öğrendim. Tedarik zincirinde toptancı, parakendeci, fabrika ve tüketicinin rolünü öğrendim. Artık mal ve hizmet ayrımını yapabiliyorum. İş kurma aşamalarını detaylı bir şekilde öğrendiğim için çok mutluyum".

4.2. Eğitimde Öğrendiğim ve Aklımda Kalan En Önemli 3 Kavram ve Açıklaması

Bu soruda katımcılardan eğitim boyunca öğrendikleri en önemli üç kavramı ve bu üç kavramın açıklamasını yapmaları istenmiştir. Katılımcılardan gelen cevaplarda en çok ön plana çıkan kavramlar girişimcilik, rekabet, tedarik zinciri, arz ve talep, reklam, ekonomi, iş planı, yönetim, işletme, mal, hizmet, muhasebe, oryantasyon, inovasyon, kar, melek yatırımcı, yöneltme, pazar araştırmasıdır.

2005 Doğumlu, Erkek Öğrenci

"İşletme: İnsanların ihtiyaçlarını gidermek üzere mal/hizmet üretimi yapan ekonomik ve sosyal bir sistemdir. Yönetim: En az iki kişinin ortak bir amaç için işbirliği yapması sürecidir. Kontrol: Planlamada belirtilen standartların ne ölçüde gerçekleştiğini saptamaktır".

4.3. Çocuk Girişimcide Olması Gereken Özellikler

Bu soruda katılımcılardan eğitimden sonra kafalarında şekillenen ideal bir çocuk girişimci figüründe olması gereken en önemli üç özelliği sıralamaları istenmiştir. Verilen cevaplarda en fazla vurgulann nitelikler özgüven, yeni fikir, başarı, iletişim yeteneği, hayal gücü, gözlem yeteneği, sorumluluk, planlama kabiliyeti, disiplin, sabır, disiplinli çalışma, görsel sanat becerisine sahip olma olarak belirtilmiştir.

4.4. Eğitimle İlgili Görüşlerim (öğrendiğim yeni bilgiler, arkadaşlarımla paylaşacaklarım, vb)

Bu soruda katılımcılardan eğitimle ilgili genel görüşlerini paylaşmaları istenmiştir.

2005 Doğumlu, Kız Öğrenci

"Bu eğitimde girişimcilik sayesinde ülkemizin kalkınabileceğini öğrendim".

2004 Doğumlu, Erkek Öğrenci

"*Eğitimde girişimcilikle ilgili daha önce bilmediğim kavramları öğrendim. İleride başarılı bir girişimci olacağımı düşünüyorum".*

2004 Doğumlu, Erkek Öğrenci

"Eğitim boyunca öğrendiklerimi arkadaşlarım ve ailemle paylaşmak için sabırsızlanıyorum".

4.5. Eğitimciler

Eğitimcilerle ilgili soruda katılımcıların eğitimcileri değerlendirmeleri istenmiştir. Katılımcıların hepsi eğtimcilerin bilgileri çok eğlenceli ve öğretici bir şekilde aktardıklarını belirtmişledir.

4.6. Eğitimin Yeri ve Zamanı

Bu soruda katılımcılardan eğitimin yerini ve zamanını değerlendirmeleri istenmiştir. Verilen cevaplara göre, katılımcılar eğitimin düzenlendiği Kocaeli Sanayi Odası'ndan oldukça memnun kalmışlardır. Katılımcıların çoğunluğu eğitimin zamanlamasını yeterli bulmuşlardır. Katılımcılardan üç kişi eğitimin zamanını yetersiz bulmuşlar ve daha uzun sürmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

4.7. Katılımcıların Doğu Marmara Kalkınma Ajansı'na Mesajları

Bu açık uçlu soruda katılımcıların eğitimi düzenleyen MARKA'ya olan talep, dilek ve şikayetlerini iletmeleri istenmiştir. Katılımcıların hespsi MARKA'ya çocuk girişimciliği eğitim programı düzenledikleri için teşekkür etmişler ve memnuniyetlerini dile getirmişlerdir. Katılımcıların yarısı MARKA'nın çocuklara yönelik olarak düzenlenecek eğitimlere devam etmesini istemişlerdir.

4.8. Aldığınız Eğitim Hayallerinizi Etkiledi mi / Değiştirdi mi?

Bu soruda katılımcılardan aldıkları eğitimin hayatlarını ne yönde etkilediği anlatmaları istenmiştir. Buna göre katılımcıların yarısı eğitimin gelecekle ilgili hayallerini olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Katılımcılar, aldıkları eğitimi girişimci olma yolunda attıkları önemli bir adım olarak değerlendirmişlerdir.

2004 Doğumlu, Kız Öğrenci

"Eğitimde edindiğim bilgiler girişimci olma yolundaki hayallerimi etkiledi. Bundan sonra yapacağım çalışmalar üzerinde yönlendirici etkisi oldu".

4.9. Aldığınız Eğitim Hayallerinizdeki Mesleği Değiştirdi mi?

Katılımcılardan aldıkları eğitimin gelecek planlarını ne şekilde etkilediğini ifade etmeleri istenmiştir. Buna göre, aldıkları eğitim katılımcıların %90'ının hayallerindeki mesleği değiştirmemiştir ancak girişimcilikle ilgili hayal güçlerini geliştirmiştir. İçlerinden %10'u ileride başarılı birer girişimci olmak istediklerini belirtmişlerdir.

4.10. Eğitimden Mutlu Ayrıldınız mı?

Bu soruda katılımcıların eğitimle ilgili genel memnuniyet düzeylerinin ölçülmesi hedeflenmiştir. Buna göre, katılımcıların %100'ü eğitimden mutlu ayrılmışlardır.

2004 Doğumlu, Kız Öğrenci

"*Eğitimden mutlu ayrıldım çünkü girişimcilikle ilgili çoğu arkadaşımın bilmediği ve belki de yakın gelecekte öğrenemeyeceği pek çok bilgi öğrendim".*

4.11. Eklemek İstedikleriniz?

Bu bölümde katılımcılardan ankette yer alan sorular dışında belirtmek istediklerine yer verilmiştir. Katılımcıların tamamı çocuklara yönelik eğitim programlarının devam etmesini istemiş ve eğitimin hem öğretici hem de eğlenceli olan taraflarına vurgu yapmışlardır.

2005 Doğumlu, Kız Öğrenci

"*Girişimciliği eğlenceli oyunlarla ve aktivitelerle öğretmeleri çok iyi oldu. Böylece girişimciliğe yönelik kavramlar kafamda daha da netleşti. Eğitimcilere ve MARKA'ya teşekkür ederim".*